

EXOTICKÁ MALAJZIA NEPATRÍ MEDZI TRADIČNÉ DESTINÁCIE, KAM ČASTO MIERIA SLOVENSKÍ TURISTI. A PRÁVE TO SA ROZHODLA ZMENIŤ LAURA MIŠUROVÁ, MAJITEĽKA CESTOVNEJ KANCELÁRIE PAN ASIA, KTORÁ DÔVERNE POZNÁ TÚTO PREKRÁSNU A INŠPIRUJÚCU KRAJINU.

Malajzia

- NÁDHERNÁ A BEZPEČNÁ

JE DOSŤ NEZVYČAJNÉ, ABY SA CESTOVNÁ KANCELÁRIA ŠPECIALIZOVALA IBA NA JEDNU DESTINÁCIU. PREČO PADLA VAŠA VOĽBA PRÁVE NA MALAJZIU?

V Malajzii som prežila trinásť najkrajších rokov svojho života a hlboko v srdci sa cítim byť jej dlžníčkou. Rozhodla som sa preto priblížiť túto nádhernú krajinu, ktorú (a to sa trochu hanbím priznať) poznám hádam lepšie ako Slovensko, našim cestovateľom. Dal-

ším dôvodom, prečo sa sústreďujeme iba na Malajziu, bolo, že ako perfekcionista sa držím hesla, ktoré často opakujem svojim synom: Alebo to urob poriadne, alebo to nerob vôbec.

ČO VÁS ZAVIALO AŽ DO ÁZIE?

Osud. Mój bývalý manžel dostal pracovnú ponuku od malajskej firmy Star Cruises, ktorá organizuje v Ázii okružné plavby. Domov prichádzal raz za štyri mesiace na jeden týždeň. A tak som sa

po roku vybrala s našim dvojročným synom za ním na dlhšiu dovolenku. Po dvoch týždňoch sme zavolali domov do Piešťan: Zostávame natrvalo v Malajzii! Prenajali sme si byt v historickom meste Georgetown a manžela som videla každý pondelok štyri hodiny, keď loď kotvila v prístave. Po troch mesiacoch ho preradili na riaditeľstvo do Kuala Lumpur a konečne sme začali žiť ako normálna rodina.

ZAČIATKY URČITE NEBOLI ľAHKÉ. MĽADÁ MAMIČKA Z MALÉHO SLOVENSKEHO MESTA V ÁZIJSKEJ METROPOLE...

Bola som na všetko sama. Nijaká rodina, kamarátky... Musela som si nájsť svoje miesto pod slnkom v úplne cudzom svete. Anglicky som síce rozumela veľmi dobre, ale ako všetci začiatočníci, bála som sa rozprávať. V Georgetowne sa ma však ujala susedka Američanka a naučila ma základné veci. Napríklad, kde nakúpiť potraviny na prípravu európskych jedál, čo nebolo vôbec jednoduché! Ryža sa predávala v päťkilogramových vreciach, zemiaky zase na kusy... V Kuala Lumpur to už bolo trochu ľahšie. No aj tak som bola prakticky celý deň so synom sama. Manžel odchádzal ráno o siedmej do práce a vracal sa večer o ôsmej. Bývali sme v komplexe s bazénmi, tenisovými kurtmi a ihriskami, v ktorom žilo veľa cudzincov. Pri bazéne som sa každý deň

stretávala s ostatnými mamičkami, a nakoniec som nabrala odvalu a zoznámila sa s nimi. Zistila som, že v Kuala Lumpur žije veľká komunita cudzincov. A kým manželka chodila do práce, manželky organizujú rozličné stretnutia, detské kluby, večierky... Postupne som si našla kamarátky z celého sveta – z Nového Zélandu, Austrálie, Južnej Afriky, Ameriky, Európy.

VAŠA ZÁLUBA V CESTOVANÍ SA ZRODILA V MALAJZII?

Cestovanie a história ma lákali od malička. Priviedli ma k tomu rodičia. Naši každé leto naložili auto a vyrazili sme do Juhoslávie, Bulharska či Rumunska. Žiaľ, manžel túto moju záľubu nezdieľal. A tak, keď deti povyrástli, začala som s nimi cestovať sama. Do Penangu, Malaky, na východné pobrežie, neskôr aj do Thajska.

ODVAHA VÁM ZREJME NECHÝBA, VŠAK?

Odvážna som, to áno, ale môžem vás ubezpečiť, že Malajzia je bezpečná krajina. Ľudia sú tam priateľskí a milí. Pamätám sa, ako som raz v noci pri návrate z ostrova Pangkor dostala na diaľnici defekt. Vzápätí pri mne zastalo auto s dvoma mužmi a pneumatiku mi s úsmevom vymenili. V Európe by som sa určite bála, v Malajzii nikdy.

NA POTULKÁCH PO MALAJZII STE SA ROZHODLI ZALOŽIŤ SI CESTOVNÚ KANCELÁRIU?

Vlastne áno. K mojej láske k cestovaniu sa pridružil aj fakt, že v našej rodine máme hotelierstvo v krvi. Sama som vyštudovala Hotelovú školu v Piešťanoch. Nebolo to však rozhodnutie zo dňa na deň. Takmer desať rokov som bola ženou v domácnosti. Na jednej strane ma tešilo byť matkou, na druhej strane ma tie nekonečné coffee mornings a playgroups ubíjali. My Slovenky nie sme zvyknuté sedieť doma a starať sa len o manžela a deti. Keď začal mladší syn chodiť do školy, uvedomila som si, že sa nevyhnutne potrebujem realizovať. V Malajzii som však pracovať nemohla. Zákon povoľuje zamestnať sa iba jednému zo zahraničného páru. Keďže pracoval manžel, ja by som povolenie nikdy nedostala. Nakoniec mi poradil otec, aby som si založila cestovnú kanceláriu, ktorá by krásy Malajzie predstavila Slovákom.

URČITE STE MALI VEĽKÚ PODPORU AJ V MANŽELOVI, NIE?

Žiaľ, nie. Hovorí sa mi to ťažko, ale moje rozhodnutie podnikáť bolo začiatkom konca nášho manželstva. Manžel chcel mať doma žienku domácu, nie podnikateľku. Keď som založila CK Pan Asia, najala som pomocnicu v domácnosti z Filipín. Po dvoch rokoch s ňou manžel odišiel a nechal ma samu s dvoma

Text a foto: PAN ASIA

deťmi a firmou. Z letných prázdnin sme sa vrátili do prázdneho domu. Na smútok však nebol čas, o dva týždne prišla skupina klientov na zájazd a musela som ich sprevádzať po Malajzii. Keď bolo najhoršie, prišla mama a zostala s nami šesť mesiacov. Bolo to ťažké, ale zvládli sme to.

NEPOMÝŠĽALI STE NA NÁVRAT DOMOV?

Vtedy nie, pretože deti študovali v Kuala Lumpur na výbornej anglickej škole. Robin má veľké ambície, chce byť politikom. Pri výbere college v Anglicku sme však zistili, že hoci má syn britské občianstvo, bude musieť platiť školné ako medzinárodný študent, a to je v porovnaní so študentmi z EÚ štvornásobne vyššie, lebo nežil v únii minimálne 3 roky pred nástupom do školy. A tak sme sa po dôkladnom zvážení celej situácie pred rokom rozhodli vrátiť domov.

AKÉ TO JE BYŤ ZASE DOMA?

Už sme tu šesť mesiacov a pomaly si zvykáme. Deti sa tešia zo snehu, ja zase na jar. Nezažila som ju trinásť rokov. V Malajzii je všetko zelené počas celého roka.

NECHÝBA VÁM MALAJZIA?

To viete, že áno. Som s ňou však v každodennom styku. „Skypujem“ si takmer so všetkými obchodnými riaditeľmi hotelov a rezortov, ktoré máme v ponuku. Za štyri roky existencie cestovky sme sa stali dobrými priateľmi. Poznajú môj príbeh a oceňujú moje úsilie spropagovať Malajziu na Slovensku. A to je dobré aj pre našich klientov, lebo sa im vďaka tomu dostáva skutočne nadštandardnej pozornosti. Moji partneri vedia, ako mi záleží na spokojnosti každého klienta. V kontakte som aj so svojím tímom.

V Kuala Lumpur máme slovenskú sprievodkyňu Ľubku, ktorá je klientom k dispozícii 24 hodín denne, a troch šóferov. A v každej destinácii miestneho sprievodcu. Keď máme v Malajzii klientov, stále ich kontrolujem: Nezabudnite, Novákovci pristávajú o 8.40 hod. Je večera v KL tower potvrdená? Ľubka, zajtra je prehliadka mesta. Das, pani Nováková má narodeniny, nezabudni kúpiť kyticu orchideí... Asi im niekedy poriadne leziem na nervy. Pred príchodom klientov komunikujem aj s rezortmi a zakáždým im prízvukujem, že každý náš klient je VIP.

KEDY SA ZAČÍNA V MALAJZII HLAVNÁ SEZÓNA?

Malajzia je celoročná destinácia. Je to obrovská krajina, keď je na jednom jej konci obdobie dažďa, na druhom nepadne ani kvapka. Netreba však zabúdať, že je takmer celá pokrytá pralesom. A v období sucha je prales, zvyčajne zelený a hustý, úplne vyprahnutý. Ak aj prší, tak len chvíľu a dážď je teplý. Navyše sa klimatické zmeny dotkli aj Ázie. Napríklad typické monzúnové obdobie, ktoré zvyčajne trápilo východné pobrežie Malajzie od konca septembra do konca februára, malo tento rok prestávky, počas ktorých nepršalo aj niekoľko týždňov. Alebo pršalo len niekoľko hodín denne. Pre desiatimi rokmi lialo počas obdobia monzúnov aj dvadsať hodín denne.

AKÚ DESTINÁCIU BY STE TEDA ODPORUČILI VZHLADOM NA POČASIE?

Ostrov Langkawi v Andamanskom mori na severe Malajského polostrova. Je tam nádherne počas celého roka okrem júla a augusta. A určite aj ostrovy Pangkor a Pangkor Laut, ktoré sa nachádzajú v oblasti s najnižším počtom zrážok. O východnom pobreží, kde máme nádherný rezort Tanjung Jara, som už hovorila. O ostrove Borneo sa vždy

tvrdilo, že tam prší celý december a január. Keď sme tam mali klientov v novembri pred tromi rokmi, takmer stále pršalo, no našim tohtoročným silvestrovským hosťom zase nepršalo takmer vôbec. Zhrnula by som to teda do jednej vety: Malajzia je tropická krajina pokrytá dažďovým pralesom, treba preto rátať s tým, že trochu pršať určite bude.

A KTORÝ REZORT BY STE ODPORUČILI?

Všetky, ktoré máme v ponuke. Každý je iný. Preto hneď na začiatku klientovi poviem: Vysvetlite mi predstavu vašej dovolenky a my vám ju splníme. Nieкто uprednostňuje aktívny oddych, iný leňošenie, nieкто kladie dôraz na luxus a komfort, ďalší sa usmorní... V ponuke máme napríklad Reef Resort na ostrove Matakung v Celebskom mori pri Borneu. Je to nádherný koralový ostrovček s pieskom jemným ako hladká múka a krištáľovočistým morom. Ponúka ubytovanie v drevených chatkách s troj- až štvorhviezdičkovým štandardom. Nároční klienti by tam určite neboli spokojní, tým radšej odporučím bornejský Shangri La Rasa Ria. Leží na päťkilometrovej pieskovej pláži, ktorá sa však Matakungu nevyrovná. Zato rezort je úžasný! Na Matakungu však práve dostavali luxusné vilky, takže ho budem môcť odporučiť aj najnáročnejším klientom. Mimoriadne obľúbený, predovšetkým golfistami, je rezort Nexus Karambunai. Pred necelým rokom tam vybudovali luxusné vily na pláži. Momentálne sú za výbornú úväzodiaciu cenu. V každej sa nachádzajú dve spálne s kúpeľňami, obývačka s jedálenskou časťou, bazén a terasa. Sú vhodné najmä pre rodiny s deťmi. A golfisti majú k dispozícii championship ihrisko. Výhodou Bornea sú exotické fakultatívne výlety, napríklad návšteva Monsopiad, kmeňa potomkov lovcov ľbiek, rezervácia orangutanov Sepilok či Národného parku Mulu.

SPOMENULI STE GOLFIŠTOV. JE MALAJZIA PRE NICH ZAUJÍMAVOU DESTINÁCIU?

Určite. Nachádza sa tam 206 ihrísk, len v okolí Kuala Lumpur je ich 52. V blízkosti každého rezortu, ktorý máme v ponuke, je golfové ihrisko. Dokonca aj na malíčkomy Matakungu majú minigolf.

ČO PONÚKATE KLIENTOM, KTORÍ MAJÚ ZÁUJEM O ROMANTICKÚ DOVOLENKU?

Luxusný Pangkor Laut Resort. Na svadobnej ceste tam bola aj Joan Collins. A miloval ho i Pavarotti. Ďalším romantickým rezortom je Tanjung Rhu na Langkawi, kde môže byť ubytovaných maximálne desať deťí. Hostia majú možnosť vychutnať si ticho a romantiku. A keď sa začnú nudiť, môžu si u nášho sprievodcu objednať zaujímavý výlet. A nesmiem zabudnúť na Shangri La Rasa Ria – premium izby sú vybavené jacuzzi na terase.

V AKÝCH CENOVÝCH RELÁCIÁCH SA POHYBUJÚ TAKÉTO LUXUSNÉ DOVOLENKY?

Ceny 12-dňových pobytov vrátane spiatocnej letenky z Viedne sa začínajú okolo 1 500 eur. Myslím si, že za kvalitnú dovolenku s výbornými službami to nie je veľa. V poslednom čase sú veľmi obľúbené poznávacie zázjazy so slovenským sprievodcom. V Malajzii sa toho dá vidieť skutočne veľmi veľa. Malajský polostrov s koloniálnou históriou a tradičnou malajskou kultúrou, exotické Borneo... O pár dní odchádzam na jednu takúto „poznávačku“. Týždeň budeme spoznávať Borneo a týždeň sa budeme potápať na Matakungu. Pre veľký záujem pripravujeme rovnaký zázjazd aj v apríli. Na jeseň sme zase naplánovali spoznávanie Malajského polostrova.

PREDSA LEN, NEPLÁNUJETE DO BUDÚCNOSTI ROZŠÍRIŤ PONUKU CESTOVNEJ KANCELÁRIE O ĎALŠIE ÁZIJSKÉ KRAJINY?

Momentálne nad tým nepremýšľam, aj keď v ponuke máme aj Kambodžu a Bali. Nie sú to však klasické dovolenky. Na Bali robíme wellness pobyt spojený s masážami, meditáciami, jogou a cvičením v jednom z najluxusnejších rezortov. V Kambodži mám zase kamarátku, ktorá organizuje zázjazy spojené s humanitárnou pomocou. Angkor Vat mi totálne učaroval. Tri dni sme strávili prehliadkami starobyľých chrámov a návštevami miestnych osád. Bola to duchovná cesta, pozitívna energia sa tam dala doslova krájať. Bolo to krátko pred mojím odchodom z Ázie. Veľmi mi to pomohlo, cítila som sa dokonale vyrovnaná, spokojná a šťastná. Určite sa tam skôr či neskôr vrátim. No už s humanitárnou pomocou pre miestne deti.